Studijní texty
k oboru služby 59 - Ochrana utajovaných informací

1. Vysvětlete pojem, materiální a formální znak utajované informace.

- § 2 a 3 zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“)

Při posuzování utajované informace musíme vždy zjistit, zda splňuje **formální znak**, tedy zda informace je uvedena **v seznamu utajovaných informací**, ale zároveň zda splňuje **materiální znak**, tedy zda její vyzrazení nebo zneužití může způsobit újmu zájmu České republiky nebo může být pro tento zájem nevýhodné. **Utajovaná informace musí splňovat formální a materiální znak současně.**

V nařízení vlády č. 522/2005 Sb., kterým se stanový seznam utajovaných informací, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „nařízení“) **je uveden okruh činností, které při splnění materiálního znaku obsahují utajované informace s uvedením rozsahu stupňů utajení, kterými se utajované informace klasifikují.**

V příloze 1 nařízení je seznam utajovaných informací – obecná část a přílohách č. 2 až 20 jsou vedeny seznamy utajovaných informací v oblastech působnosti ministerstev, ústředních orgánů státní správy a dalších orgánů státu. Při posuzování, **zda informace spadající** pod položku uvedenou v přílohách č. 1 až 20 je informaci utajovanou, je rozhodné, zda její případné vyzrazení nebo zneužití může způsobit újmu zájmu České republiky nebo může být pro tento zájem nevýhodné. Při posuzování, zda je informace tvořená informacemi spadajícími pod některou položku uvedenou v přílohách č. 1 až 20, **které nemohou samostatně** svým vyzrazením nebo zneužitím způsobit újmu zájmu České republiky nebo být nevýhodné pro tento zájem nevýhodné, informaci utajovanou, je rozhodné, zda její případné vyzrazení nebo zneužití může způsobit újmu zájmu České republiky nebo může být pro zájem České republiky nevýhodné. Podle přílohy č. 1 se utajovaná informace klasifikuje tehdy, není-li okruh činností uveden v přílohách č. 2 až 20.

Příklad položek v seznamu utajovaných informací v oblasti působnosti Ministerstva vnitra, příloha č. 8

Poř. číslo	Informace	Stupeň utajení
1.	Bezpečnostní opatření směřující k ochraně vnitřního pořádku a bezpečnosti České republiky	V - PT
2.	Bezpečnostní opatření směřující k ochraně bezpečnosti jednotlivce	V - D
3.	Výsledky činnosti bezpečnostních orgánů státu, získané operativními prostředky do 31. prosince 1992 a týkající se boje proti terorizmu nebo vztahující se k cizí moci	V - D
4.	Systém organizace a řízení, vymezené metody a formy ochrany státních hranic	V - D

5.	Technická zařízení, přístroje, předměty a látky sloužící k provádění kriminalistických expertiz a rozborů	V - D

Újmou zájmu České republiky se rozumí poškození nebo ohrožení zájmu České republiky.

Zájmem České republiky je zachování její ústavnosti, svrchovanosti a územní celistvosti, zajištění vnitřního pořádku a bezpečnosti, mezinárodních závazků a obrany, ochrany ekonomiky, života nebo zdraví fyzických osob.

Podle závažnosti poškození nebo ohrožení zájmu České republiky se újma člení na mimořádně vážnou újmu, vážnou újmu a prostou újmu.

- **Mimořádně vážná újma** zájmu České republiky vznikne vyzrazením utajované informace neoprávněné osobě nebo zneužitím utajované informace, které může mít za následek

  a) bezprostřední ohrožení svrchovanosti, územní celistvosti nebo demokratických základů České republiky,
  b) rozsáhlé ztráty na lidských životech nebo rozsáhlé ohrožení zdraví obyvatel,
  c) mimořádně vážné nebo dlouhodobé poškození ekonomiky České republiky,
  d) značné narušení vnitřního pořádku a bezpečnosti České republiky,
  e) mimořádně vážné ohrožení významných bezpečnostních operací nebo činnosti zpravodajských služeb,
  f) mimořádně vážné ohrožení činnosti Organizace Severoatlantické smlouvy, Evropské unie nebo členského státu,
  g) mimořádně vážné ohrožení bojeschopnosti ozbrojených sil České republiky, Organizace Severoatlantické smlouvy nebo jejího členského státu nebo členského státu Evropské unie, nebo
  h) mimořádně vážné poškození diplomatických nebo jiných vztahů České republiky k Organizaci Severoatlantické smlouvy, Evropské unii nebo členskému státu.

- **Vážná újma** zájmu České republiky vznikne vyzrazením utajované informace neoprávněné osobě nebo zneužitím utajované informace, které může mít za následek

  a) ohrožení svrchovanosti, územní celistvosti a demokratických základů České republiky,
  b) značnou škodu České republiky ve finanční, měnové nebo hospodářské oblasti,
  c) ztráty na lidských životech nebo ohrožení zdraví obyvatel,
  d) narušení vnitřního pořádku a bezpečnosti České republiky,
  e) vážné ohrožení bojeschopnosti ozbrojených sil České republiky, Organizace Severoatlantické smlouvy nebo jejího členského státu nebo členského státu Evropské unie, vážné ohrožení významných bezpečnostních operací nebo činnosti zpravodajských služeb,
  f) vážné ohrožení činnosti Organizace Severoatlantické smlouvy, Evropské unie nebo členského státu,
  g) vážné narušení diplomatických vztahů České republiky k Organizaci Severoatlantické smlouvy, Evropské unii nebo členskému státu nebo jinému státu, nebo
  h) vážné zvýšení mezinárodního napětí.

- **Prostá újma** zájmu České republiky vznikne vyzrazením utajované informace neoprávněné osobě nebo zneužitím utajované informace, které může mít za následek

  a) zhoršení vztahů České republiky s cizí mocí,
  b) ohrožení bezpečnosti jednotlivce,
  c) ohrožení bojeschopnosti ozbrojených sil České republiky, Organizace Severoatlantické smlouvy nebo jejího členského státu nebo členského státu Evropské unie,
  d) ohrožení bezpečnostních operací nebo činnosti zpravodajských služeb,
  e) ohrožení činnosti Organizace Severoatlantické smlouvy, Evropské unie nebo jejich členského státu,
  f) zmaření, ztížení anebo ohrožení prověřování nebo vyšetřování zvlášť závažných zločinů nebo usnadnění jejich páchání,
  g) vznik nezanedbatelné škody České republice, nebo
  h) závažné narušení ekonomických zájmů České republiky.

- **Nevýhodné** pro zájmy České republiky je vyzrazení utajované informace neoprávněné osobě nebo zneužití utajované informace, které může mít za následek

  a) narušení činnosti ozbrojených sil České republiky, Organizace Severoatlantické smlouvy nebo jejího členského státu nebo členského státu Evropské unie,
  b) zmaření, ztížení anebo ohrožení prověřování nebo vyšetřování ostatních trestných činů než uvedených v odstavci 4 písm. f) (zvlášť závažných zločinů) nebo usnadnění jejich páchání,
  c) poškození významných ekonomických zájmů České republiky nebo Evropské unie nebo jejího členského státu,
  d) narušení důležitých obchodních nebo politických jednání České republiky s cizí mocí, nebo
  e) narušení bezpečnostních operací nebo činnosti zpravodajských služeb.

2. Vyjmenujte klasifikaci stupňů utajení a uveďte jejich vztah k újmě a nevýhodnosti pro zájmy České republiky.

- § 4 zákona

Podle újmy nebo nevýhodnosti zájmu České republiky se utajované informace klasifikují stupněm utajení:

- **Přísně tajné**, jestliže její vyzrazení neoprávněné osobě nebo zneužití může způsobit mimořádně vážnou újmu zájmům České republiky.
- **Tajné**, jestliže její vyzrazení neoprávněné osobě nebo zneužití může způsobit vážnou újmu zájmům České republiky.
- **Důvěrné**, jestliže její vyzrazení neoprávněné osobě nebo zneužití může způsobit prostou újmu zájmům České republiky.

- **Vyhrazené**, jestliže její vyzrazení neoprávněné osobě nebo zneužití může být nevýhodné pro zájmy České republiky.

Míra způsobené újmy nebo nevýhodnosti pro zájmy České republiky je kritériem pro stanovení stupně utajení informace.

Vysvětlení pojmu újma a nevýhodnost je uvedeno v textu k otázce č. 1.

3. Vyjmenujte druhy zajištění ochrany utajovaných informací a uveďte jejich stručný popis.

- § 5 zákona

Ochrana utajovaných informací je zajišťována

a) **personální bezpečností**, kterou tvoří výběr fyzických osob, které mají mít přístup k utajovaným informacím, ověřování podmínek pro jejich přístup k utajovaným informacím, jejich výchova a ochrana,

   - upravuje hlava II. zákona a vyhláška č. 363/2011 Sb., o personální bezpečnosti a o bezpečnostní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů,

b) **průmyslovou bezpečností**, kterou tvoří systém opatření k zjišťování a ověřování podmínek pro přístup podnikatele k utajovaným informacím a k zajištění nakládání s utajovanou informací u podnikatele v souladu s tímto zákonem,

   - upravuje hlava III. zákona a vyhláška č. 405/2011 Sb., o průmyslové bezpečnosti, ve znění vyhlášky č. 416/2013 Sb.,

c) **administrativní bezpečností**, kterou tvoří systém opatření při tvorbě, příjmu, evidenci, zpracování, odesílání, přepravě, přenášení, ukládání, skartačním řízení, archivaci, případně jiném nakládání s utajovanými informacemi,

   - upravuje hlava IV. zákona a vyhláška č. 529/2005 Sb., o administrativní bezpečnosti a o registrech utajovaných informací, ve znění pozdějších předpisů,

d) **fyzickou bezpečností**, kterou tvoří systém opatření, která mají neoprávněné osobě zabránit nebo ztížit přístup k utajovaným informacím, popřípadě přístup nebo pokus o něj zaznamenat,

   - upravuje hlava V. zákona a vyhláška č. 528/2005 Sb., o fyzické bezpečnosti a certifikaci technických prostředků, ve znění pozdějších předpisů,

e) **bezpečnosti informačních nebo komunikačních systémů** tvoří systém opatření, jejichž cílem je zajistit důvěrnost, integritu a dostupnost utajovaných informací, s nimiž tyto systémy nakládají, a odpovědnost správy a uživatele za jejich činnost v informačním nebo komunikačním systému,

   - upravuje hlava VI. zákona a vyhláška č. 523/2005 Sb., o bezpečnosti informačních a komunikačních systémů a dalších elektronických zařízení nakládajících s utajovanými informacemi a o certifikaci stínicích komor, ve znění pozdějších předpisů,

f) **kryptografickou ochranou**, kterou tvoří systém opatření na ochranu utajovaných informací použitím kryptografických metod a kryptografických

materiálů při zpracování, přenosu nebo ukládání utajovaných informací,

- podrobněji upravuje hlava VIII. zákona a vyhláška č. 432/2011 Sb., o zajištění kryptografické ochrany utajovaných informací, ve znění vyhlášky č. 417/2013 Sb.

4. Uveďte podmínky přístupu fyzické osoby k utajované informaci stupně utajení Vyhrazené.

- § 6 odst. 1 zákona

Fyzické osobě lze umožnit přístup k utajované informaci stupně utajení Vyhrazené, jestliže jej

- **nezbytně potřebuje** k výkonu své funkce, pracovní nebo jiné činnosti,
- **je držitelem oznámení o splnění podmínek pro přístup k utajované informaci** stupně utajení Vyhrazené (dále jen „oznámení"), **osvědčení fyzické osoby** (§ 54 zákona) nebo **dokladu** (§ 80 zákona)
- **je poučena,**
- nestanoví-li zákon nebo zvláštní předpis jinak, např. zvláštní přístup k utajované informaci podle § 58 zákona (např. prezident republiky, členové vlády), nebo jednorázový přístup podle § 59 zákona.

- **Oznámení** se vydá osobě, která podle ustanovení § 6 odst. 2 zákona:
    - **je svéprávná** v plném rozsahu,
    - dosáhla alespoň **18 let věku**,
    - **je bezúhonná**.

Splnění podmínek ověřuje a oznámení pro přístup k utajované informaci stupně utajení Vyhrazené vydává ten, kdo je vůči ní v rámci služebního poměru, nebo pracovněprávního, členského či obdobného vztahu odpovědnou osobou, nebo jí určená osoba (zpravidla bezpečnostní ředitel). V případě, že se jedná o fyzickou osobu, vůči níž není odpovědnou osobou osoba uvedena v předchozí větě, splnění podmínek ověřuje a oznámení vydává odpovědná osoba nebo jím určená osoba toho, kdo umožní fyzické osobě přístup k utajované informaci stupně utajení Vyhrazené. V ostatních případech splnění podmínek ověřuje a oznámení vydává Národní bezpečnostní úřad.

Podmínku svéprávnosti se prokazuje prohlášením fyzické osoby o svéprávnosti.

Podmínka věku se prokazuje občanským průkazem nebo cestovním dokladem fyzické osoby.

Podmínka bezúhonnosti se prokazuje výpisem z Rejstříku trestů a v případě cizince i obdobným dokladem státu, jeho je cizinec státním příslušníkem, jakož i státu, v němž cizinec pobýval nepřetržitě po dobu delší než 6 měsíců. Uvedené doklady k ověření bezúhonnosti nesmějí být starší než 3 měsíce od jejich vydání.

Poučením se rozumí písemný záznam o seznámení fyzické osoby s jejími právy a povinnostmi v oblasti ochrany utajovaných informací a s následky jejich porušení.

Fyzická osoba musí být poučena nejpozději před prvním přístupem k utajované informaci. Poučení zajistí ten, kdo oznámení vydal.

Platnost oznámení:

1. ten, kdo oznámení vydal, je povinen každých 5 let ode dne jeho vydání ověřovat splnění podmínek svéprávnosti a bezúhonnosti,
2. držitel oznámení je na žádost toho, kdo oznámení vydal, povinen ve stanovené lhůtě předložit dokumenty k ověření podmínky svéprávnosti a bezúhonnosti,
3. předložením těchto dokumentů jsou ověřeny podmínky pro přístup k utajované informaci stupně utajení Vyhrazené na dalších 5 let.

5. Uveďte podmínky přístupu fyzické osoby k utajované informaci stupně utajení Důvěrné a vyšší a porovnejte je s podmínkami přístupu fyzické osoby k utajované informaci stupně utajení Vyhrazené.

- § 11 odst. 1 zákona

Fyzické osobě lze umožnit přístup k utajované informaci stupně utajení Přísně tajné, Tajné nebo Důvěrné, jestliže

- **jej nezbytně potřebuje** k výkonu své funkce, pracovní nebo jiné činnosti,
- **je držitelem platného osvědčení fyzické osoby** (§ 54 zákona) **příslušného stupně utajení**
- **je poučena,**
- nestanoví-li zákon nebo zvláštní předpis jinak, např. zvláštní přístup k utajované informaci podle § 58 zákona (např. prezident republiky, členové vlády), nebo jednorázový přístup podle § 59 zákona.

Poučením se rozumí písemný záznam o seznámení fyzické osoby s jejími právy a povinnostmi v oblasti ochrany utajovaných informací a s následky jejich porušení. Před prvním přístupem k utajované informaci ten, kdo je vůči fyzické osobě v rámci služebního poměru, nebo pracovněprávního, členského či obdobného vztahu odpovědnou osobou, zajistí její poučení. Jde-li o fyzickou osobu ve vztahu, vůči níž není odpovědnou osobou osoba uvedena v předchozí větě, zajistí poučení odpovědná osoba nebo jím určená osoba toho, kdo fyzické osobě k přístup k utajované informaci umožní. Poučení podepisuje fyzická osoba a ten, kdo poučení provedl. Jeden výtisk poučení jí předá, jeden výtisk uloží a jeden zašle Národnímu bezpečnostnímu úřadu

Národní bezpečnostní úřad vydá osvědčení osobě, která

- **je státním občanem České republiky** nebo státním příslušníkem členského státu Evropské unie nebo Organizace Severoatlantické smlouvy,
- **splňuje podmínky uvedené v § 6 odst. 2 zákona**, tedy je **svéprávná, dosáhla alespoň 18 let věku a je bezúhonná,**

- **je osobnostně způsobilá,**
- **je bezpečnostně spolehlivá.**

Z výše uvedeného vyplývá, že osoba, které je vydáno osvědčení musí splňovat další podmínky, musí být státním občanem České republiky nebo státním příslušníkem členského státu Evropské unie nebo Organizace Severoatlantické smlouvy, osobnostně způsobilá a bezpečnostně spolehlivá.

Vysvětlení pojmů osobní způsobilost a bezpečnostní spolehlivost je uvedeno v textu k otázce č. 6.

6. Popište, v čem spočívá osobnostní způsobilost a bezpečnostní spolehlivost jakožto podmínky přístupu fyzické osoby k utajované informaci stupně utajení Důvěrné a vyšší.

- § 13 zákona

Podmínku osobní způsobilosti splňuje fyzická osoba, která netrpí poruchou či obtížemi, které mohou mít vliv na její spolehlivost nebo schopnost utajovat informace. Ověřuje se na základě prohlášením o osobní způsobilosti, a ve stanovených případech znaleckým posudkem o osobní způsobilosti a to v případě, že se při ověřování podmínky osobnosti zjistí skutečnost vyvolávající pochybnost o osobnostní způsobilosti, Národní bezpečnostní úřad ustanoví znalce k vypracování znaleckého posudku (náklady hradí NBÚ).

- § 14 zákona

Podmínku bezpečnostní spolehlivosti splňuje osoba, u níž není zjištěno bezpečnostní riziko.

Bezpečnostní rizikem jsou

- závažná nebo opakovaná činnost proti zájmům České republiky,
- činnost, spočívající v potlačování základních práv a svobod, anebo podpora takové činnosti,
- majetkové poměry jsou zjevně nepřiměřené řádně přiznaným příjmům fyzické osoby.

Jedná se o obligatorní bezpečnostní rizika, která se v případě zjištění **neposuzuji, ale pouze se konstatuje jejich existence (jsou důvodem pro nevydání osvědčení). Zjišťují se od 15 let věku fyzické osoby.**

Za bezpečnostní riziko lze též považovat

- zařazení do složky bývalé Státní bezpečnosti s rozvědným nebo kontrarozvědným zaměřením, zpravodajské správy Generálního štábu Československé lidové armády nebo odboru vnitřní ochrany Sboru nápravné výchovy anebo prokazatelnou spolupráci s bývalou Státní bezpečností nebo zpravodajskou správou Generálního štábu Československé lidové armády nebo odborem vnitřní ochrany Sboru nápravné výchovy
- užívání jiné identity,

- úmyslné porušení právních předpisů, na jehož základě může nastat újma zájmu České republiky,
- chování, které má vliv na důvěryhodnost nebo ovlivnitelnost osoby a může ovlivnit její schopnost utajovat informace,
- styky s osobou, která vyvíjí nebo vyvíjela činnost proti zájmu České republiky,
- pravomocné odsouzení pro trestný čin,
- uvedení nepravdivé informace nebo zamlčení informace rozhodné pro objektivní zjištění skutečného stavu věci v řízení podle části čtvrté nebo nenahlášení změny údajů uvedených v příloze k této žádosti o vydání osvědčení fyzické osoby nebo v jiném materiálu poskytnutém Úřadu v příloze k této žádosti,
- porušení povinnosti při ochraně utajovaných informací,
- opakované neposkytnutí nezbytné součinnosti při zahájeném bezpečnostním řízení, nebo
- podmíněné zastavení trestního stíhání pro úmyslný trestný čin nebo podmíněné odložení podání návrhu na potrestání pro úmyslný trestný čin, u nichž stanovená zkušební doba dosud neuplynula, anebo schválení narovnání pro úmyslný trestný čin.

Jedná se o fakultativní bezpečnostní rizika, která se v případě jejich zjištění posuzuji, přičemž se přihlíží k tomu, do jaké míry mohou ovlivnit schopnost utajovat informace, k době jejích výskytu, k jejímu rozsahu, charakteru a k chování fyzické osoby v daném období stanoveném v zákoně. Bezpečnostní rizika uvedená v prvním odstavci se posuzují od 15 let věku fyzické osoby. Ostatní bezpečnostní rizika se zjišťují 10 let zpětně od podání žádosti pro stupeň utajení Důvěrné, 15 let zpětně pro stupeň utajení Tajné a 20 let zpětně pro stupeň utajení Přísně tajné, nebo za období od 15 let věku podle toho, co je kratší.

7. Uveďte alespoň 3 podmínky pro vydání osvědčení podnikatele a případně uveďte jejich stručný popis.

- § 16 zákona - Podmínky pro vydání osvědčení podnikatele

Národní bezpečnostní úřad vydá osvědčení podnikatele, jestliže splňuje tyto podmínky:

a) který je ekonomicky stabilní,
b) který je bezpečnostně spolehlivý,
c) který je schopen zabezpečit ochranu utajovaných informací,
d) pokud odpovědná osoba je držitelem platného osvědčení fyzické osoby nejméně pro takový stupeň utajení, pro který žádá podnikatel o vydání osvědčení podnikatele.
e) který při podání žádosti o vydání osvědčení podnikatele uhradil správní poplatek podle jiného právního předpisu.

Uvedené podmínky musí podnikatel splňovat po celou dobu platnosti osvědčení podnikatele.

- § 17 zákona – Ekonomická stabilita

Podmínku ekonomické stability nesplňuje podnikatel

a) u kterého soud vyhlásil moratorium,
b) vůči jehož majetku je vydáno rozhodnutí o úpadku,
c) u kterého byla zavedena nucená správa nebo v posledních 3 letech dočasná správa anebo na něj v posledních 3 letech bylo uplatněno opatření k řešení krize podle zákona upravujícího ozdravné postupy a řešení krize na finančním trhu.

Jedná se o obligatorní podmínky pro vydání osvědčení podnikatele, které se v případě zjištění **neposuzuji, ale pouze se konstatuje jejich existence (jsou důvodem pro nevydání osvědčení podnikatele).**

Za ekonomicky nestabilního lze též považovat podnikatele

a) který má splatný nedoplatek na pojistném na sociální zabezpečení, na příspěvku na státní politiku zaměstnanosti nebo na pojistném na veřejné zdravotní pojištění, včetně penále,
b) který má splatný nedoplatek na dani z příjmů, na dani z přidané hodnoty či na jiných daních včetně příslušného penále z dlužné částky, popřípadě na vyměřeném clu, včetně případných úroků,
c) který trvale či opakovaně neplní finanční povinnosti vůči státu, fyzickým nebo právnickým osobám, nebo
d) u něhož bylo rozhodnuto o exekuci na jeho majetek.

Jedná se o fakultativní podmínky, které se v případě jejich zjištění posuzují a vyhodnocují z hlediska vlivu na ochranu utajovaných informací.

- § 18 zákona – Bezpečnostní spolehlivost

Podmínku bezpečnostní spolehlivosti nesplňuje podnikatel, u něhož bylo zjištěno bezpečnostní riziko.

Bezpečnostním rizikem je (obligatorní)

a) činnost statutárního orgánu nebo jeho člena, člena kontrolního orgánu nebo prokuristy proti zájmům České republiky,
b) činnost statutárního orgánu nebo jeho člena, člena kontrolního orgánu nebo prokuristy, spočívající v potlačování základních práv a svobod, anebo podpora takové činnosti,
c) skutečnost, že je podnikatel akciovou společností s formou akcií na majitele s jinou podobou, než jsou akcie zaknihované,
d) skutečnost, že je společníkem, který má rozhodující vliv na volbu nebo jmenování statutárního nebo kontrolního orgánu podnikatele, akciová společnost s formou akcií na majitele s jinou podobou, než jsou akcie zaknihované.

Za bezpečnostní riziko lze též považovat (fakultativní)

a) uvedení nepravdivé informace nebo zamlčení informace rozhodné pro objektivní a úplné zjištění skutečného stavu věci při ověřování podmínek pro vydání osvědčení podnikatele nebo nenahlášení změny údajů uvedených v žádosti podle § 96 nebo v jiném materiálu poskytnutém Úřadu k této žádosti,

b) kapitálové, finanční nebo obchodní vztahy k jiným fyzickým nebo právnickým osobám anebo k cizí moci, které vyvíjejí nebo vyvíjely činnost proti zájmům České republiky,
c) personální nestabilitu ve statutárním nebo v kontrolním orgánu nebo v osobách prokuristů,
d) porušení povinnosti při ochraně utajovaných informací,
e) pravomocné odsouzení fyzické osoby, která je společníkem podnikatele, pro úmyslný trestný čin,
f) úmyslné porušení právních předpisů společníkem podnikatele, členem družstva nebo jinou osobou, která má rozhodující vliv na volbu nebo jmenování statutárního nebo kontrolního orgánu podnikatele nebo družstva, nebo jeho činnost proti zájmům České republiky,
g) úmyslné porušení právních předpisů osobami oprávněnými jménem podnikatele nebo za podnikatele jednat, na jehož základě může nastat újma zájmu České republiky,
h) vztah osoby, která má na základě pracovněprávního, členského nebo jiného smluvního vztahu vliv na jednání podnikatele, k fyzickým osobám nebo právnickým osobám nebo k cizí moci, které vyvíjely nebo vyvíjejí činnost proti zájmům České republiky,
i) skutečnost, že statutárním nebo kontrolním orgánem podnikatele anebo členem statutárního nebo kontrolního orgánu podnikatele je právnická osoba,
j) opakované neposkytnutí potřebné součinnosti při řízení zahájeném podle § 101 odst. 1 zákona, nebo
k) pravomocné odsouzení podnikatele pro trestný čin.

- § 19 zákona – Způsobilost zabezpečit ochranu utajovaných informací

Podmínku způsobilosti zabezpečit ochranu utajovaných informací **nesplňuje** podnikatel, **který není schopen zajistit a dodržovat jednotlivé druhy zajištění ochrany utajovaných informací** podle zákona v závislosti na příslušném stupni utajení a formě přístupu k utajované informaci.

8. Popište způsob evidence utajované informace a povinnost evidence podkladových materiálů stupně utajení Vyhrazené k utajované informaci stupně utajení Vyhrazené.

- § 21 zákona

Utajovaná informace se eviduje v administrativních pomůckách určených ve vyhlášce č. 529/2005 Sb. o administrativní bezpečnosti a o registrech utajovaných informací, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška“) a způsobem tam uvedeným; to neplatí, pokud u podkladových materiálů stupně utajení Vyhrazené k utajované informaci stupně utajení Vyhrazené odpovědná osoba stanoví, že se neevidují.

- § 3 vyhlášky – Administrativní pomůcky

Za administrativní pomůcky se považuje

- jednací protokol
- pomocný jednací protokol
- manipulační kniha,

- doručovací kniha
- zápůjční kniha,
- kontrolní list,
- sběrný arch,
- další administrativní pomůcky.

1. Jednací protokol je kniha nebo sešit pro evidování utajovaného dokumentu. Vzor jednacího protokolu a způsob jeho vedení je uveden v příloze č. 1 vyhlášky.
2. Pomocný jednací protokol je kniha nebo sešit pro zaznamenávání pohybu utajovaného dokumentu v rámci orgánu státu, právnické osoby nebo podnikající osoby. Neslouží k evidenci utajovaných dokumentů, pouze se zaznamenávají pod číslem jednacím přiděleným v jednacím protokolu. Zápis do pomocného jednacího protokolu se provádí stejně jako do jednacího protokolu s tím, že do sloupce č. 1 se zapíše číslo jednací utajovaného dokumentu přidělené z jednacího protokolu a nevyplňuje se přetištěný rámeček nad sloupci č. 1 – 2 a sloupec č. 16.
3. Manipulační kniha je kniha nebo sešit pro zaznamenávání utajovaného dokumentu při jeho vytváření, převzetí a předávání. Fyzická osoba v manipulační knize vede přehled o pohybu přidělených nebo vytvářených utajovaných dokumentů. Předání dokumentu se v ní nechává potvrzovat podpisem přebírající osoby.
4. Doručovací kniha je kniha nebo sešit pro zaznamenávání předání utajovaného dokumentu.
5. Zápůjční kniha je kniha nebo sešit pro zaznamenávání zápůjček uloženého utajovaného dokumentu.
6. Kontrolní list utajovaného dokumentu stupně utajení Důvěrné, Tajné nebo Přísně tajné, nebo kontrolní list spisu obsahující utajované dokumenty, pro vedení přehledu osob, které se s obsahem utajovaného dokumentu nebo spisu u orgánu státu, právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby seznámily. Do kontrolního listu
   se zaznamenává datum, jméno, příjmení a podpis osoby, která se s utajovaným dokumentem nebo spisem seznámila. Kontrolní list vyhotovuje k utajovanému dokumentu osoba pověřená vedením jednacího protokolu při evidenci utajovaného dokumentu nebo osoba, která utajovaný dokument vyhotovuje, a zapíše se do něj jako první. Ke spisu obsahujícímu utajovaný dokument stupně utajení Důvěrné, Tajné nebo Přísně tajné kontrolní list vyhotovuje osoba pověřená vedením jednacího protokolu při evidenci spisu. Kontrolní list není součástí utajovaného dokumentu nebo spisu, ale ukládá se společně s utajovaným dokumentem nebo spisem až do jeho vyřazení nebo odeslání. Pokud se osoba, s výjimkou osoby pověřené vedením jednacího protokolu, seznamuje s utajovaným dokumentem nebo spisem opakovaně, zaznamená každé takové seznámení v kontrolním listu.
7. Sběrný arch slouží k rozšíření evidenčního záznamu v jednacím protokolu nebo další administrativní pomůcce určené k evidenci utajovaného dokumentu, v případě evidování většího počtu utajovaných dokumentů k jedné věci. První utajovaný dokument, kterým se zakládá sběrný arch, se zaeviduje v jednacím protokolu a současně se zapíše do sběrného archu pod pořadovým číslem jedna.

Další utajované dokumenty se do sběrného archu zaevidují v pořadí, ve kterém jsou doručeny, nebo ve kterém vznikly. Vzor sběrného archu a pokyny k jeho vedení jsou uvedeny v příloze č. 7 vyhlášky. Založení sběrného archu se vyznačí v jednacím protokolu. Ve sběrném archu lze evidovat utajované dokumenty pouze stejného stupně utajení. Na každý utajovaný dokument zapsaný a zaevidovaný ve sběrném archu se vyznačí číslo jednací utajovaného dokumentu, ke kterému byl sběrný arch založen. Jednotlivé utajované dokumenty zapsané a zaevidované ve sběrném archu se v čísle jednacím nebo jiném evidenčním označení utajovaného dokumentu rozlišují pořadovým číslem ze sběrného archu.

8. V odůvodněných případech lze použít další administrativní pomůcky.

- § 7 a § 12 vyhlášky – Evidence utajovaného dokumentu

Utajovaný dokument musí být prokazatelným způsobem zaevidován. K evidenci lze použít **jednací protokol**, **sběrný arch** (§ 7a odst. 1 a § 13) **nebo další administrativní pomůcku** podle § 3 odst. 2 věty druhé (pouze pro utajované dokumenty stupně utajení Vyhrazené a utajované dokumenty stupně utajení Přísně tajné, Tajné a Důvěrné v nelistinné podobě). **Evidenci provádí osoba pověřená vedením jednacího protokolu, evidenci ve sběrném archu může provádět i zpracovatel**. Utajovaný dokument stupně utajení Přísně tajné se eviduje v samostatném jednacím protokolu. Utajované dokumenty stupně utajení Tajné a Důvěrné se mohou evidovat společně s utajovanými dokumenty stupně utajení Vyhrazené, není-li dále stanoveno jinak. Dokument cizí moci stupně utajení odpovídající stupni utajení Vyhrazené se eviduje v samostatném jednacím protokolu nebo další administrativní pomůcce podle § 3 odst. 2 věty druhé a lze jej odeslat samostatně nebo jako přílohu utajovaného dokumentu cizí moci.

Oprava zápisu v administrativních pomůckách a oprava evidenčního zápisu na utajovaném dokumentu **se provede tak, že se původní zápis přeškrtne tak, aby zůstal čitelný,** a **provede se zápis nový s uvedením data, příjmení a podpisu osoby, která opravu zápisu provedla (§ 7 a 14).**

Na doručený utajovaný dokument se vyznačí

a) název příjemce,

b) datum zaevidování,

c) evidenční označení příjemce - číslo jednací utajovaného dokumentu nebo v případě utajovaných dokumentů stupně utajení Vyhrazené jiné evidenční označení. Jako jiné evidenční označení lze použít například evidenční označení původce utajované informace nebo odesílatele.

d) počet listů,

e) počet příloh a počet jejich listů; **u příloh v nelistinné podobě jejich počet a druh**,

f) případně další údaje.

Doručenou zásilku opatřenou na vnitřní obálce nebo obalu nápisem „OTEVŘE ADRESÁT“ osoba pověřená vedením jednacího protokolu neotevírá; zásilka se eviduje neotevřená a předává se přímo adresátovi. Adresát neprodleně sdělí osobě pověřené vedením jednacího protokolu další údaje potřebné k zaevidování

utajovaného dokumentu v jednacím protokolu nebo další administrativní pomůcce určené k evidenci a zajistí vyznačení stanovených na utajovaný dokument.

Podkladové materiály stupně utajení Vyhrazené k utajované informaci stupně utajení Vyhrazené se neevidují, pokud tak stanoví odpovědná osoba. Podkladový materiál, pokud není evidován, se po jeho využití zničí. Podkladovým materiálem stupně utajení Vyhrazené k čistopisu utajovaného dokumentu stupně utajení Vyhrazené se rozumí materiál v listinné i nelistinné podobě obsahující utajovanou informaci stupně utajení Vyhrazené, který není originálem ani čistopisem utajovaného dokumentu a je určen pro jeho vyhotovení; například jde o materiál, který vzniká při jednání a je podkladem pro výsledný utajovaný dokument nebo oficiální závěr z jednání, nebo kopie utajovaného dokumentu. Podkladový materiál vyhotovuje zpracovatel pouze pro vlastní potřebu. Pokud se stane podkladový materiál součástí čistopisu utajovaného dokumentu, musí být evidován. Při vyhotovení kryptografického dokumentu
se podkladový materiál nesmí vytvářet.

9. Popište podmínky pořizování opisu, kopie nebo překladu utajované informace podle stupně utajení.

- § 19 vyhlášky

Opisem nebo kopií se rozumí vyhotovení určitého počtu výtisků z originálu utajovaného dokumentu nebo jeho převedení do elektronické podoby. Překladem se rozumí významově shodné převedení originálu utajovaného dokumentu do jiného jazyka. Výpisem se rozumí vyhotovení písemného nebo digitálního záznamu z originálu utajovaného dokumentu.

K vyhotovení opisu, kopie nebo překladu utajovaného dokumentu stupně utajení **Přísně tajné** nebo výpisu z něj **se vyžaduje písemný souhlas původce utajované informace,** který obsahuje číslo jednací utajovaného dokumentu, počet výtisků, důvod vyhotovení, příjmení a podpis toho, kdo souhlas udělil, a datum, kdy byl souhlas udělen. **Písemný souhlas se stává součástí utajovaného dokumentu a nezapočítává se do počtu listů.**

K vyhotovení opisu, kopie, překladu utajovaného dokumentu stupně utajení **Tajné nebo Důvěrné** nebo výpisu z něj **se vyžaduje písemný souhlas přímo nadřízené osoby** a **může být zapsán na tomto utajovaném dokumentu nebo na samostatném listu**. **Je-li zapsán na samostatném listu, stává se součástí utajovaného dokumentu a nezapočítává se do počtu listů.**

Na utajovaný dokument, ze kterého se vyhotovuje opis, kopie, překlad nebo výpis, **se vyznačí datum vyhotovení, počet výtisků** nebo v případě digitálního záznamu identifikace certifikovaného informačního systému, ve kterém byl vyhotoven a **příjmení osoby, která vydala souhlas, a příjmení a podpis toho, kdo je vyhotovil.**

Na vyhotovený opis nebo kopii utajovaného dokumentu se **na přední stranu prvního listu vyznačí slovo "OPIS" nebo slovo "KOPIE"** a **uvede pořadové číslo vyhotoveného opisu nebo kopie utajovaného dokumentu**. **Nesouhlasí-li počet listů opisu nebo kopie s počtem listů originálu, vyznačí se na opisu nebo kopii rovněž skutečný počet listů opisu nebo kopie.**

Na vyhotovený překlad utajovaného dokumentu se na přední stranu prvního listu vyznačí slovo **„PŘEKLAD“** a náležitosti utajovaného dokumentu.

Výpis z utajovaného dokumentu se pořizuje pouze do poznámkového sešitu nebo knihy, které byly před vzetím do užívány autentizovány a označeny příslušným stupněm utajení, nebo do certifikovaného informačního systému.

Autentizování administrativní pomůcky se provádí tak, že se všechny listy průběžně očíslují a prošijí. Na vnitřní straně desek se přelepí konce prošití, otiskne razítko s názvem orgánu státu nebo právnické osoby anebo jménem a příjmením podnikající fyzické osoby a připojí se podpis odpovědné osoby nebo jí pověřené osoby nebo bezpečnostního ředitele nebo jím pověřené osoby, přesahující okraj přelepu. Dále se uvede doložka o počtu listů a podpis odpovědné osoby nebo jí pověřené osoby nebo bezpečnostního ředitele nebo jím pověřené osoby a datum přidělení administrativní pomůcky k užívání.

- **§ 21 zákona**

Opis, kopie nebo překlad utajované informace stupně utajení Přísně tajné nebo výpis z ní mohou být vyhotoveny pouze na základě písemného souhlasu původce; jde-li o utajovanou informaci stupně utajení Tajné nebo Důvěrné, mohou být vyhotoveny pouze s písemným souhlasem přímo nadřízené osoby.

Vytváření opisu, kopie nebo překladu utajované informace stupně utajení Vyhrazené vyhláška neupravuje.

10. Popište podmínky přepravy nebo přenášení utajované informace.

Utajovanou informaci lze přepravovat nebo přenášet pouze v přenosných schránkách nebo v uzavřeném obalu v závislosti na jejím stupni utajení a na jejím nosiči; přepravovat ji lze pouze prostřednictvím kurýrní služby nebo držitele poštovní licence.

(přepravou zásilky se rozumí její dopravení mimo objekt za účelem jejího doručení adresátovi, tj. doručení utajovaného dokumentu mimo objekt z jednoho evidenčního místa do druhého evidenčního místa, za účelem jeho zaevidování)

- **§ 9 vyhlášky – Příprava zásilky k přepravě, přeprava zásilky a přenášení utajovaného dokumentu stupně utajení Vyhrazené**

Při přepravě zásilky stupně utajení Vyhrazené držitelem poštovní licence se utajovaný dokument stupně utajení Vyhrazené přepravuje ve dvou obálkách. Na vnitřní obálku se uvede odesílatel, název a úplná adresa adresáta, stupeň utajení a číslo jednací utajovaného dokumentu nebo jiné evidenční označení. Má-li být zásilka otevřena pouze adresátem, označí se obálka nápisem "OTEVŘE ADRESÁT". Na vnější obálku se uvede odesílatel a adresát, neuvádí se stupeň utajení ani jeho zkratka v čísle jednacím nebo v jiném evidenčním označení utajovaného dokumentu. Když utajovaný dokument stupně utajení Vyhrazené nelze vložit do obálky, vloží se do pevných obalů, které se opatří stejnými náležitostmi.

V případě přepravy zásilky držitelem poštovní licence, lze použít formu poštovní služby, při které:

a) držitel poštovní licence písemně potvrzuje odesílateli převzetí zásilky,
b) adresát písemně potvrzuje držiteli poštovní licence převzetí zásilky,
c) držitel poštovní licence odpovídá za ztrátu, poškození a úbytek obsahu zásilky.

Při přepravě zásilky kurýrní službou se utajovaný dokument stupně utajení Vyhrazené přepravuje v přenosné schránce, v obálce nebo pevném obalu. Na obálku nebo pevný obal se uvede odesílatel, název a úplná adresa adresáta, stupeň utajení a číslo jednací utajovaného dokumentu nebo jiné evidenční označení.

Před přepravou zásilky kurýrní službou se kurýr odesílateli prokáže platným oznámením nebo osvědčením fyzické osoby nebo dokladem. Při přepravě zásilky kurýrní službou kurýr učiní taková opatření, aby se zabránilo přístupu neoprávněné osoby k utajované informaci.

- § 21 vyhlášky - Příprava zásilky k přepravě utajovaných dokumentů stupně utajení Přísně tajné, Tajné a Důvěrné

Utajovaný dokument stupně utajení Přísně tajné, Tajné a Důvěrné **se vkládá do dvou obálek** tak, že

a) **na vnitřní obálce** se v levé horní části uvede odesílatel, **celé číslo jednací utajovaného dokumentu**, **v pravé horní části stupeň utajení** a **v dolní název a úplná adresa adresáta**, a **je-li zásilka adresována fyzické osobě, uvede se rovněž její jméno, příjmení a funkce. Obálka se zajistí tak, že se všechny spoje obálky po celé délce přelepí lepicí páskou a opatří otisky razítka orgánu státu, právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby a podpisy osoby pověřené vedením jednacího protokolu, nebo osoby, která provedla zajištění obálky**. **Otisky razítka a podpisy musí přesahovat mimo lepicí pásku.** Při použití průhledné lepicí pásky se otisky razítka a podpisy touto páskou přelepí. Obálka s utajovaným dokumentem **zasílaná kurýrní službou** se označí nápisem **„KURÝREM“.** Má-li být zásilka otevřena pouze adresátem, označí se obálka nápisem **„OTEVŘE ADRESÁT“,**

b) **na vnější obálce** se **v případě přepravy utajovaného dokumentu držitelem poštovní licence uvede odesílatel, číslo jednací utajovaného dokumentu bez uvedení zkratky stupně utajení a název a úplná adresa adresáta.** Vnější obálka musí být takové kvality, aby údaje na vnitřní obálce nebyly čitelné,

c) v případě přepravy utajovaného dokumentu kurýrní službou je vnější obálkou vždy přenosná schránka.

Do vnitřní obálky s utajovaným dokumentem stupně utajení **Přísně tajné, Tajné nebo Důvěrné** se **vloží stvrzenka o převzetí utajovaného dokumentu**, kterou **adresát potvrdí podpisem a otiskem razítka, opatří datem a neprodleně vrátí odesílateli**.

V případě, že utajovaný dokument stupně utajení Přísně tajné, Tajné a Důvěrné nelze vložit do obálky, vloží se do pevných obalů, které jsou zabezpečeny a označeny obdobným způsobem jako vnitřní, respektive vnější obálka.

- **§ 22 vyhlášky - Přeprava zásilky držitelem poštovní licence nebo kurýrem**

Držitelem poštovní licence lze přepravovat zásilku stupně utajení Důvěrné, a to formou poštovní služby, při které

a) je místo dodání zásilky v České republice,

b) držitel poštovní licence písemně potvrzuje odesílateli převzetí zásilky,

c) adresát písemně potvrzuje držiteli poštovní licence převzetí zásilky,

d) držitel poštovní licence doručí odesílateli písemné potvrzení prokazující doručení zásilky,

e) držitel poštovní licence odpovídá za ztrátu, poškození a úbytek obsahu zásilky.

Podmínky přepravy utajované informace

V případě **přepravy zásilky kurýrní službou se kurýr**, který bude přepravovat zásilku s utajovaným dokumentem stupně utajení **Důvěrné, Tajné nebo Přísně tajné**, **prokáže platným osvědčením fyzické osoby pro příslušný stupeň utajení.**

Zásilku stupně utajení Přísně tajné nebo Tajné přepravuje vždy 1 kurýr v doprovodu nejméně 1 osoby. **Tato zásilka je vyloučena z přepravy veřejnými dopravními prostředky,** s výjimkou přepravy letecké, námořní a vnitrozemské vodní.

Zásilku lze kurýrní službou přepravovat pouze v přenosné schránce, která se zajistí proti neoprávněné manipulaci s jejím obsahem.

Pokud při přepravě zásilky kurýrní službou nastane mimořádná situace, například v důsledku nehody nebo havárie, kurýr nebo případně jeho doprovod učiní taková opatření, aby se zabránilo přístupu neoprávněné osoby k utajované informaci.

Vrácená stvrzenka o převzetí utajovaného dokumentu nebo potvrzení prokazující doručení zásilky se u odesílatele stává součástí výtisku utajovaného dokumentu určeného k uložení a nezapočítává se do počtu listů, není-li dále stanoveno jinak; v případě utajovaného dokumentu vyřízeného prvopisem se uloží u jednacího protokolu.

Podmínky přenášení utajované informace

(přenášením utajovaného dokumentu se rozumí jeho dopravení mimo, jehož účelem není doručení, tj. pohyb utajovaného dokumentu, kdy utajovaný dokument sice opouští objekt, ale vrací se zpět k evidenčnímu místu, kde je evidován – např. v rámci pracovních jednání)

- **§ 9 vyhlášky – Příprava zásilky k přepravě, přeprava zásilky a přenášení utajovaného dokumentu stupně utajení Vyhrazené**

Utajovaný dokument nebo spis stupně utajení Vyhrazené lze přenášet v obálce nebo pevném obalu, na kterém se uvede název orgánu státu nebo právnické osoby anebo jméno a příjmení podnikající fyzické osoby a vyznačí se stupeň utajení, nebo v přenosné schránce.

- § 23 vyhlášky - Přenášení utajovaného dokumentu nebo spisu stupně utajení Přísně tajné, Tajné a Důvěrné

Utajovaný dokument nebo spis stupně utajení Přísně tajné, Tajné a Důvěrné **lze přenášet v obálce nebo pevném obalu za splnění těchto podmínek**:

a) utajovaný dokument stupně utajení Přísně tajné nebo Tajné přenáší vždy 1 kurýr v doprovodu nejméně 1 osoby. Při přenášení **nelze použít veřejné dopravní prostředky**, s výjimkou přepravy letecké, námořní a vnitrozemské vodní,
b) obálku nebo pevný obal s utajovaným dokumentem stupně utajení Přísně tajné, Tajné a Důvěrné lze přenášet pouze v přenosné schránce, která se zajistí proti neoprávněné manipulaci s jejím obsahem.

Utajovaný dokumentu lze přenášet pouze v přenosné schránce, která se zajistí proti neoprávněné manipulaci s jejím obsahem.

Na obálce nebo pevném obalu se uvede název orgánu státu nebo právnické osoby anebo jméno a příjmení podnikající fyzické osoby a vyznačí se stupeň utajení.

Utajovaný dokument nebo spis stupně utajení **Přísně tajné nebo Tajné** lze **přenášet pouze s písemným souhlasem odpovědné osoby, nebo bezpečnostního ředitele, nebo jimi pověřených osob. Písemný souhlas musí mít osoba přenášející utajovaný dokument u sebe**; stává se součástí utajovaného dokumentu nebo spisu a nezapočítává se do počtu listů.

Utajovaný dokument nebo spis stupně utajení **Důvěrné** lze přenášet pouze **se souhlasem odpovědné osoby, nebo bezpečnostního ředitele, nebo jimi pověřených osob.**

11. Uveďte klasifikaci zabezpečených oblastí podle možnosti přístupu k utajované informaci a uveďte rozdíl v rámci takového dělení.

- § 25 zákona

Zabezpečené oblasti se podle nejvyššího stupně utajení utajované informace, která se v nich ukládá, **a objekty** se podle nejvyššího stupně utajení utajované informace, která se v nich zpracovává, **zařazují do kategorií**

a) Přísně tajné,
b) Tajné,
c) Důvěrné,
d) Vyhrazené.

Zabezpečené oblasti se podle možnosti přístupu k utajované informaci **zařazují do tříd**

a) třída I, kdy vstupem do této oblasti dochází k seznámení s utajovanou informací,

b) třída II, kdy vstupem do této oblasti nedochází k seznámení s utajovanou informací.

Vstup do zabezpečené oblasti a výstup z ní musí být kontrolovány opatřeními podle § 27 (podrobně text otázky č. 12).

Neoprávněná osoba může vstoupit pouze do zabezpečené oblasti třídy II, a to s osobou, která má do této oblasti vstup povolen.

V odůvodněných případech s písemným souhlasem odpovědné osoby nebo jí pověřené osoby **lze na dobu nezbytně nutnou změnit třídu I na třídu II, pokud je zajištěno, že k utajované informaci nemá přístup neoprávněná osoba.**

12. Vyjmenujte alespoň 2 opatření fyzické bezpečnosti a alespoň 3 technické prostředky jako opatření fyzické bezpečnosti.

- § 27 zákona

Opatřeními fyzické bezpečnosti jsou

a) ostraha,
b) režimová opatření,
c) technické prostředky.

Ostraha se nepřetržitě zajišťuje u objektu, ve kterém se nachází zabezpečená oblast kategorie

a) **Přísně tajné**, nejméně 2 osobami u objektu,

b) **Tajné**, nejméně 1 osobou u objektu a 1 další osobou, které poplachové hlášení technických prostředků umožní rychlý zásah, je-li provádění ochrany utajovaných informací narušeno,

c) **Důvěrné,** nejméně 1 osobou, které poplachové hlášení technických prostředků umožní rychlý zásah, je-li provádění ochrany utajovaných informací narušeno.

U objektu, ve kterém se nachází zabezpečená oblast nejvýše kategorie Vyhrazené, a u objektu bez zabezpečené oblasti nebo jednací oblasti se ostraha zajišťuje v rozsahu stanoveném odpovědnou osobou.

U objektu, ve kterém se nachází **jednací oblast**, **v níž se pravidelně projednávají utajované informace stupně utajení Přísně tajné**, se ostraha zajišťuje nejméně 2 osobami u objektu; u objektu, ve kterém se nachází jednací oblast, **v níž se pravidelně projednávají utajované informace stupně utajení Tajné**, nejméně 1 osobou u objektu a 1 další osobou, které poplachové hlášení technických prostředků umožní rychlý zásah, je-li provádění ochrany utajovaných informací narušeno.

Ostraha se zabezpečuje zaměstnanci orgánu státu, právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby, o jejichž objekt jde, příslušníky ozbrojených sil nebo ozbrojených bezpečnostních sborů nebo příslušníky ozbrojených sil cizí moci anebo zaměstnanci bezpečnostní ochranné služby.

Režimová opatření stanoví **oprávnění osob a dopravních prostředků pro vstup a vjezd do objektu**, **oprávnění osob pro vstup do zabezpečené oblasti a jednací oblasti a způsob kontroly těchto oprávnění** a dále **způsob manipulace s klíči a identifikačními prostředky**, které se používají pro systémy zabezpečení vstupů a **způsob manipulace s technickými prostředky** a jejich používání. Režimová opatření stanoví též **oprávnění při výstupu osob a výjezdu dopravních prostředků z objektu a pro jejich kontrolu, podmínky a způsob kontroly pohybu osob**
v objektu, zabezpečené oblasti a jednací oblasti a způsob kontroly a vynášení utajovaných informací z objektu, zabezpečené oblasti a jednací oblasti.

Technickými prostředky jsou zejména

a) mechanické zábranné prostředky,
b) elektrická zámková zařízení a systémy pro kontrolu vstupů,
c) zařízení elektrické zabezpečovací signalizace,
d) speciální televizní systémy,
e) tísňové systémy,
f) zařízení elektrické požární signalizace,
g) zařízení sloužící k vyhledávání nebezpečných látek nebo předmětů,
h) zařízení fyzického ničení nosičů informací,
i) zařízení proti pasivnímu a aktivnímu odposlechu utajované informace.

Uvedené technické prostředky lze v případě účasti České republiky v mezinárodním ozbrojeném konfliktu, mezinárodní záchranné nebo humanitární akci, v dalších zahraničních misích, v případě vyhlášení válečného stavu, v případě stavu nebezpečí, nouzového stavu nebo stavu ohrožení státu, v případě zpravodajských operací zpravodajských služeb a při činnostech ozbrojených sil České republiky v rámci vojenského cvičení a praktického vojenského výcviku s vojenskou technikou a vojenskou výzbrojí mimo místa stálé dislokace vojenského útvaru nahradit zvýšenou ostrahou, než jaká je stanovena, prováděnou příslušníky ozbrojených sil nebo ozbrojených bezpečnostních sborů na základě zvláštních právních předpisů, anebo příslušníky ozbrojených sil cizí moci.

Míra zabezpečení jednací oblasti a zabezpečené oblasti opatřeními fyzické bezpečnosti se určuje pomocí bodových hodnot těchto opatření v závislosti na vyhodnocení rizik.

Opatření fyzické bezpečnosti nebo kombinace více těchto opatření musí odpovídat alespoň nejnižší míře zabezpečení jednací oblasti nebo zabezpečené oblasti a stanoví se v závislosti na vyhodnocení rizik a na stupni utajení utajovaných informací, které jsou v jednací oblasti pravidelně projednávány, nebo na kategorii zabezpečené oblasti.

Opatření fyzické bezpečnosti zabezpečených oblastí a opatření fyzické bezpečnosti objektu bez zabezpečené oblasti nebo jednací oblasti schvaluje a stanoví odpovědná osoba nebo jí pověřená osoba v projektu fyzické bezpečnosti.

Hodnocení rizik musí být prováděno průběžně a v případě potřeby musí být míra opatření fyzické bezpečnosti upravena.

Orgán státu, právnická osoba a podnikající fyzická osoba jsou povinni zajistit a pravidelně ověřovat, zda použitá opatření fyzické bezpečnosti odpovídají projektu fyzické bezpečnosti a právním předpisům v oblasti ochrany utajovaných informací.

13. Popište, jaké jsou podmínky pro provozování informačního systému nakládajícího s utajovanými informacemi, a uveďte podmínky provozování informačního systému podnikatele, který má přístup k utajovaným informacím stupně utajení Vyhrazené.

- § 34 zákona

Informačním systémem nakládajícím s utajovanými informacemi se rozumí jeden nebo více počítačů, jejich programové vybavení, k tomu patřící periferní zařízení, správa tohoto informačního systému a k tomuto systému se vztahující procesy nebo

prostředky schopné provádět sběr, tvorbu, zpracování, ukládání, zobrazení nebo přenos utajovaných informací.

Informačním systémem nakládajícím s utajovanými informacemi **musí být certifikován Národním úřadem pro kybernetickou a informační bezpečnost**, a **písemně schválen do provozu odpovědnou osobou nebo jí pověřenou osobou.**

Informační systém podnikatele, který má přístup k utajovaným informacím stupně utajení Vyhrazené, **může být schválen do provozu jen v době platnosti prohlášení podnikatele**; **zánikem platnosti prohlášení podnikatele zaniká též schválení informačního systému do provozu.**

Nakládat s utajovanou informací lze pouze v informačním systému splňujícím stanovené podmínky – informační systém musí být certifikován Národním úřadem pro kybernetickou bezpečnost a písemně schválen do provozu odpovědnou osobou.

Schválení informačního systému do provozu musí odpovědná osoba nebo jí pověřená osoba písemně oznámit Národnímu úřadu pro kybernetickou a informační bezpečnost do 30 dnů od tohoto schválení.

14. Uveďte, za jakých podmínek lze provozovat komunikační systém nakládající s utajovanými informacemi.

- § 35 zákona

Komunikačním systémem nakládajícím s utajovanými informacemi se rozumí systém zajišťující přenos těchto informací mezi koncovými uživateli a zahrnující koncové komunikační zařízení, přenosové prostředí, kryptografické prostředky, obsluhu a provozní podmínky a postupy.

Komunikačním systémem nakládajícím s utajovanými informacemi nelze provozovat bez projektu bezpečnosti komunikačního systému schváleného Národním úřadem pro kybernetickou a informační bezpečnost. O schválení projektu bezpečnosti komunikačního systému písemně žádá u Národního úřadu pro kybernetickou a informační bezpečnost orgán státu, právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba, která jej bude provozovat.

Komunikační systém musí být písemně schválen do provozu odpovědnou osobou nebo jí pověřenou osobou.

Nakládat s utajovanou informací lze pouze v komunikačním systému splňujícím stanovené podmínky – schválení projektu bezpečnosti komunikačního systému Národním úřadem pro kybernetickou a informační bezpečnost a písemné schválení komunikačního systému do provozu odpovědnou osobou.

Komunikační systém podnikatele, který má přístup k utajovaným informacím stupně utajení Vyhrazené, může být schválen do provozu jen v době platnosti prohlášení podnikatele; zánikem platnosti prohlášení podnikatele zaniká též schválení komunikačního systému do provozu.

15. Zánik platnosti osvědčení fyzické osoby.

- § 56 zákona

Platnost osvědčení fyzické osoby nebo osvědčení podnikatele zaniká

a) uplynutím doby jeho platnosti,
b) dnem vykonatelnosti rozhodnutí Úřadu o zrušení jeho platnosti,
c) úmrtím fyzické osoby, nebo byla-li prohlášena za mrtvou,
e) ohlášením jeho odcizení nebo ztráty,
f) takovým poškozením, že zápisy v něm uvedené jsou nečitelné nebo je porušena jeho celistvost,
g) změnou některého z údajů v něm obsažených,
h) vznikem služebního poměru příslušníka zpravodajské služby nebo pracovního poměru zaměstnance zařazeného do zpravodajské služby, jde-li o osvědčení fyzické osoby, vydané Úřadem,
i) skončením služebního poměru příslušníka zpravodajské služby nebo pracovního poměru zaměstnance zařazeného do zpravodajské služby, nebo dnem, kdy přestane být fyzická osoba osobou uvedenou v § 141 odst. 1 (příslušník policie vybraný v zájmu plnění závažných úkolů policie ministrem vnitra), jde-li o osvědčení fyzické osoby, vydané příslušnou zpravodajskou službou nebo Ministerstvem vnitra,
j) vrácením jeho držitelem tomu, kdo jej vydal,
k) dnem doručení nového osvědčení fyzické osoby,
m) dnem doručení rozhodnutí o nevydání osvědčení fyzické osoby pro stejný stupeň utajení, nebo

Při zániku platnosti osvědčení fyzické osoby podle § 56 odst. 1 písm. a), b), d), j) a m), je odpovědná osoba nebo ten, kdo provedl poučení, povinen zajistit, aby tato fyzická osoba neměla přístup k utajované informaci.

Pokud držitel osvědčení fyzické osoby do 15 dnů ode dne zániku jeho platnosti z důvodu ohlášení jeho odcizení nebo ztráty, takového poškození, že zápisy v něm uvedené jsou nečitelné nebo byla porušena jeho celistvost, anebo z důvodu změny některého z údajů v něm obsažených, požádá písemně Národní bezpečnostní úřad o vydání osvědčení nového, přístup fyzické osoby k utajované informaci není zánikem platnosti původního osvědčení dotčen; Národní bezpečnostní úřad vydá do 5 dnů od doručení žádosti osvědčení nové, které nahrazuje původní.

Má-li mít fyzická osoba přístup k utajované informaci i bezprostředně po uplynutí platnosti dosavadního osvědčení, je povinna písemné požádat Národní bezpečnostní úřad o vydání nového osvědčení před skončením platnosti dosavadního, a to ve lhůtě (§ 94 odst. 4 zákona):

Přísně tajné - 10 měsíců
Tajné - 7 měsíců
Důvěrné - 3 měsíce.

16. Vysvětlete, v čem spočívá zvláštní přístup k utajované informaci všech stupňů utajení bez platného osvědčení fyzické osoby a poučení a dále uveďte

alespoň 3 osoby, které takový přístup přímo ze zákona mají a alespoň jednu osobu, která má přístup k utajované informaci cizí moci.

- § 58 zákona

Přístup k utajované informaci všech stupňů utajení bez platného osvědčení fyzické osoby a poučení, mají

a) prezident republiky,
b) poslanci a senátoři Parlamentu,
c) členové vlády,
d) Veřejný ochránce práv a zástupce Veřejného ochránce práv,
e) soudci a
f) prezident, viceprezident a členové Nejvyššího kontrolního úřadu.

Tyto osoby mají přístup k utajované informaci **ode dne zvolení nebo jmenování do funkce po dobu jejího výkonu a v rozsahu nezbytném pro její výkon.**

Přístup k utajovaným informacím bez platného osvědčení fyzické osoby lze umožnit fyzické osobě jednající ve prospěch zpravodajské služby, informátorovi nebo fyzické osobě, které je poskytována zvláštní nebo krátkodobá ochrana podle zvláštního právního předpisu, nebo příslušníku zpravodajské služby, který je zařazen v záloze zvláštní. Poučení této osoby provede ten, kdo jí přístup k utajované informaci umožní. Této osobě nelze umožnit přístup k utajované informaci cizí moci.

Trestní řád, Občanský soudní řád, Soudní řád správní stanoví, které fyzické osoby a za jakých podmínek mají přístup k utajované informaci bez platného osvědčení fyzické osoby v trestním řízení, v občanském soudním řízení, ve správním řízení a v soudním řízení správním, a to v rozsahu nezbytném pro uplatnění jejich práv a plnění povinností v těchto řízeních. Přístup k utajovaným informacím lze v těchto případech umožnit pouze na základě poučení, které provede ten, o němž to stanoví uvedené zvláštní právní předpisy. Poučení musí obsahovat spisové označení věci, která je předmětem řízení, a poučení o tom, že údaje o osobách, které mají přístup k utajované informaci, jsou Národním bezpečnostním úřadem evidovány a mohou být využity způsobem stanoveným tímto zákonem.

Osoby, které mají přístup k utajované informaci všech stupňů utajení bez platného osvědčení fyzické osoby a poučení, **nemají**, **s výjimkou prezidenta republiky, předsedy Senátu Parlamentu, předsedy Poslanecké sněmovny Parlamentu, předsedy vlády a ministra zahraničních věcí**, **přístup k utajované informaci cizí moci.**

17. Kdo může fyzickou osobu v řízení před orgánem státu zprostit povinnosti zachovávat mlčenlivost a na koho se zproštění povinnosti mlčenlivosti nevyžaduje.

- § 63 zákona

V řízení před orgánem státu může, **na žádost tohoto orgánu**, **odpovědná osoba orgánu státu**, do jehož oblasti věcné působnosti utajovaná informace náleží, **fyzickou osobu zprostit povinnosti zachovávat mlčenlivost.**

Odpovědná osoba orgánu státu **nemůže zprostit povinnost zachovávat**

mlčenlivost fyzické osoby v případě, **že žádost podá fyzická osoba**, byť je účastníkem řízení před orgánem státu.

Pro potřeby řízení před orgánem státu zproštění povinnosti mlčenlivosti **dále provádí**

- **prezident republiky** u předsedy vlády, prezidenta, viceprezidenta a členů Nejvyššího kontrolního úřadu, předsedy a místopředsedy Ústavního soudu, předsedy a místopředsedy Nejvyššího soudu, předsedy a místopředsedy Nejvyššího správního soudu, vedoucího Kanceláře prezidenta republiky, Veřejného ochránce práv, zástupce Veřejného ochránce práv, guvernéra a viceguvernérů České národní banky,
- **Poslanecká sněmovna** u poslanců,
- **Senát** u senátorů,
- **předseda Poslanecké sněmovny** u vedoucího Kanceláře Poslanecké sněmovny,
- **předseda Senátu** u vedoucího Kanceláře Senátu,
- **předseda vlády** u ministrů a vedoucích ostatních ústředních správních úřadů,
- **předseda Ústavního soudu** u soudců Ústavního soudu,
- **ministr spravedlnosti** u soudců, státních zástupců a přísedících, **vláda** u ředitele Bezpečnostní informační služby, **ministr vnitra** u ředitele Úřadu pro zahraniční styky a informace a **ministr obrany** u ředitele Vojenského zpravodajství;

Před zproštěním mlčenlivosti podle předchozího odstavce je třeba požádat o vyjádření odpovědnou osobu orgánu státu, do jehož oblasti věcné působnosti utajovaná informace náleží.

Týká-li se povinnost zachovávat mlčenlivost věci, kterou projednává **orgán Parlamentu**, může zproštění mlčenlivosti fyzické osoby provést Poslanecká sněmovna nebo Senát **po vyjádření odpovědné osoby orgánu státu**, do jehož oblasti věcné působnosti utajovaná informace náleží.

Zproštění mlčenlivosti se nevyžaduje u prezidenta republiky.

Zproštění mlčenlivosti **se vztahuje pouze na příslušnou utajovanou informaci**, a to **v nezbytně nutném rozsahu** a **na dobu nezbytně nutnou**. Zproštění mlčenlivosti se provádí **písemně**. Stupeň utajení utajované informace není zproštěním mlčenlivosti dotčen.

Zproštění mlčenlivosti lze odepřít v případech, **kdy by tím mohlo dojít k mimořádně vážné nebo vážné újmě zájmům České republiky anebo k ohrožení života či zdraví osob.**

18. Povinnosti při ochraně utajovaných informací.

- § 65 zákona – Obecné povinnosti

Každý je povinen neprodleně odevzdat nalezenou utajovanou informaci nebo utajovanou informaci získanou v rozporu s tímto zákonem anebo osvědčení fyzické osoby, osvědčení podnikatele, osvědčení fyzické osoby pro cizí moc nebo osvědčení podnikatele pro cizí moc Národnímu bezpečnostnímu úřadu, policii nebo zastupitelskému úřadu České republiky.

Každý, kdo měl nebo má přístup k utajované informaci, je povinen zachovávat o ní mlčenlivost a nesmí k ní umožnit přístup neoprávněné osobě.

Každý je povinen při výkonu kontroly Úřadem plnit pokyny kontrolního pracovníka při provádění neodkladných opatření.

- § 66 zákona – Povinnosti fyzická osoby, která má přístup k utajovaným informacím a fyzické osoby, která je držitelem osvědčení fyzické osoby

Fyzická osoba, která má přístup k utajovaným informacím, je povinna:

a) dodržovat povinnosti při ochraně utajovaných informací,
b) odevzdat tomu, kdo osvědčení fyzické osoby vydal, do 15 dnů své osvědčení fyzické osoby, jehož platnost zanikla z důvod uvedených v § 56 odst. 1 písm. b), f), g), h), i), l), a m).
c) neprodleně písemně oznámit tomu, kdo osvědčení fyzické osoby nebo osvědčení fyzické osoby pro cizí moc vydal, ztrátu nebo odcizení svého osvědčení fyzické osoby nebo osvědčení fyzické osoby pro cizí moc,
d) neprodleně písemně oznamovat Národnímu bezpečnostnímu úřadu změny údajů, které byly uvedeny v její žádosti fyzické osoby; omezení rozsahu hlášení změn, jakož i způsob a formu jejich doložení, stanoví prováděcí právní předpis,
e) neprodleně oznamovat tomu, kdo provedl její poučení, porušení povinností stanovených tímto zákonem,
f) účastnit se proškolení fyzických osob, které mají přístup k utajované informaci, z právních předpisů v oblasti ochrany utajovaných informací podle § 67 odst. 1 písm. b).

Na fyzickou osobu, která je držitelem osvědčení fyzické osoby, ale nemá přístup k utajované informaci, se vztahují pouze povinnosti uvedené v písm. b) až d).

- § 67 zákona – Povinnosti odpovědné osoby

Odpovědná osoba je povinna zajistit

a) poučení fyzické osoby,
b) jednou ročně provedení proškolení fyzických osob, které mají přístup k utajované informaci, z právních předpisů v oblasti ochrany utajovaných informací a vést o těchto proškoleních přehledy,
c) ověřování splnění podmínek pro přístup fyzické osoby k utajované informaci stupně utajení Vyhrazené,
d) schválení informačního systému do provozu a písemné oznámení této skutečnosti Národnímu úřadu pro kybernetickou a informační bezpečnost,
e) pověření fyzické osoby k výkonu kryptografické ochrany,
f) neprodlené písemné oznámení Národnímu bezpečnostnímu úřadu o tom, že před vydáním osvědčení fyzické osoby nebo rozhodnutí podle § 121 odst. 2 pominuly skutečnosti, kterými byla žádost fyzické osoby odůvodněna,
g) neprodlené písemné oznámení Národnímu bezpečnostnímu úřadu o skončení služebního poměru nebo pracovněprávního, členského či obdobného vztahu, ve kterém byl fyzické osobě umožněn přístup k utajované informaci stupně utajení Přísně tajné, Tajné nebo Důvěrné; tato povinnost se nevztahuje na odpovědnou osobu zpravodajské služby nebo Ministerstva vnitra v případech příslušníků policie podle § 141 odst. 1,
h) kontrolu dodržování dalších povinností stanovených tímto zákonem.

- § 68 zákona – Povinnosti podnikatele, který je držitelem osvědčení podnikatele

Podnikatel, který je držitelem osvědčení podnikatele, je povinen

a) odevzdat Národnímu bezpečnostnímu úřadu do 15 dnů osvědčení podnikatele, jehož platnost zanikla z důvodu uvedených v § 56 odst. 1 písm. b), f), g), l) a n).
b) neprodleně písemně oznámit Národnímu bezpečnostnímu úřadu ztrátu nebo odcizení osvědčení podnikatele nebo osvědčení podnikatele pro cizí moc,
c) neprodleně písemně oznamovat Národnímu bezpečnostnímu úřadu změny údajů uvedených v dotazníku podnikatele a v jeho bezpečnostní dokumentaci; omezení rozsahu hlášení změn, jakož i způsob a formu jejich doložení, stanoví prováděcí právní předpis,
d) písemně oznamovat Národnímu bezpečnostnímu úřadu každoročně ke dni, který se svým označením shoduje se dnem vydání osvědčení podnikatele, změny údajů uvedených v žádosti podnikatele; omezení rozsahu hlášení změn a formu jejich doložení stanoví prováděcí právní předpis,
e) zabezpečit ochranu utajovaných informací při zániku platnosti osvědčení podnikatele,
f) zaslat Národnímu bezpečnostnímu úřadu rozhodnutí o schválení projektu přeměny podle zákona o přeměnách obchodních společností a družstev do 15 dnů ode dne jeho přijetí.

- § 69 zákona – Povinnosti právnické osoby a podnikající osoby, které mají přístup k utajované informaci, a orgánu státu

Právnická osoba a podnikající fyzická osoba, které mají přístup k utajované informaci, a orgán státu jsou povinni

a) zajistit ochranu utajovaných informací podle tohoto zákona a mezinárodních smluv,
b) zpracovávat a vést přehled míst nebo funkcí, na kterých je nezbytné mít přístup k utajovaným informacím včetně utajovaných informací Evropské unie, Organizace Severoatlantické smlouvy a utajovaných informací vyžadujících zvláštní režim nakládání, s uvedením stupně utajení, nebo které nelze vykonávat bez osvědčení o zvláštní odborné způsobilosti podle tohoto zákona (§ 39); tím nejsou dotčena ustanovení zvláštních právních předpisů na úseku odborné způsobilosti,
c) neprodleně písemně oznámit Národnímu bezpečnostnímu úřadu skutečnost, která může mít vliv na vydání nebo na platnost osvědčení fyzické osoby nebo osvědčení podnikatele,
d) zajistit vytvoření podmínek pro označování, evidenci, zapůjčování, ukládání, přepravu, další manipulaci a vyřazování utajované informace a utajované informace se zvláštním režimem nakládání v souladu s prováděcím právním předpisem,
e) provozovat jen informační systém, který je certifikován Národním úřadem pro kybernetickou a informační bezpečnost a písemně schválen do provozu,
f) zastavit provoz informačního systému, který nesplňuje podmínky stanovené v certifikační zprávě, a zajistit ochranu utajované informace v něm a o těchto skutečnostech informovat Národní úřad pro kybernetickou a informační bezpečnost,

g) provozovat jen komunikační systém, jehož projekt bezpečnosti byl schválen Národním úřadem pro kybernetickou a informační bezpečnost,
h) zastavit provoz komunikačního systému, který nesplňuje podmínky stanovené v projektu bezpečnosti komunikačního systému, a o této skutečnosti informovat Národní úřad pro kybernetickou a informační bezpečnost,
i) používat pro kryptografickou ochranu jen prostředek, který je certifikován Národním úřadem pro kybernetickou a informační bezpečnost, a používat kryptografické pracoviště jen k účelu, ke kterému bylo certifikováno a schváleno do provozu,
j) vést evidenci fyzických osob, které mají přístup k utajované informaci, a evidenci případů neoprávněného nakládání s utajovanou informací,
k) hlásit porušení povinnosti při ochraně utajované informace nebo povinnosti uložené mezinárodní smlouvou v oblasti ochrany utajovaných informací a přijetí opatření k odstranění příčin a nepříznivých následků porušení Národnímu bezpečnostnímu úřadu; tato povinnost se nevztahuje na zpravodajské služby v případech podle § 140 odst. 1 písm. a) a na Ministerstvo vnitra v případech podle § 141 odst. 1, s výjimkou případů porušení ochrany utajovaných informací Organizace Severoatlantické smlouvy nebo Evropské unie,
l) zřídit registr poskytovaných utajovaných informací (§ 79) a hlásit změny v něm Národnímu bezpečnostnímu úřadu v rozsahu stanoveném prováděcím právním předpisem,
m) provést kontrolu utajovaných informací vedených v registru utajovaných informací k 31. prosinci kalendářního roku a zprávu o jejím výsledku zaslat Národnímu bezpečnostnímu úřadu do 15. února následujícího kalendářního roku spolu s uvedením počtu utajovaných informací a jejich stupňů utajení; zpravodajské služby zasílají zprávu o utajovaných informacích poskytnutých ústředním registrem a registrem vedeným Ministerstvem zahraničních věcí,
n) předat utajovanou informaci poskytnutou cizí mocí nebo zahraničním partnerem právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby k zaevidování Národnímu bezpečnostnímu úřadu nebo Ministerstvu zahraničních,
o) zasílat v případech stanovených tímto zákonem utajované informace cizí moci prostřednictvím ústředního registru,
p) zajistit písemné pověření fyzické osoby k přístupu k utajované informaci se zvláštním režimem nakládání označené "ATOMAL",
q) jako poskytovatel vyhrazené informace neprodleně zaslat Národnímu bezpečnostnímu úřadu kopii prohlášení podnikatele,
r) jako zadavatel, není-li zpravodajskou službou, neprodleně písemně oznámit a doložit Národnímu bezpečnostnímu úřadu doklady ke
   1. skutečnosti, že bude zadávat veřejnou zakázku mimo zadávací řízení z důvodu ochrany utajovaných informací,
   2. skutečnosti, že v zadávacím řízení stanoví opatření k zajištění ochrany utajované informace stupně utajení Důvěrné nebo vyšší,
   3. stanovení požadavku na profesní způsobilost v zadávacím řízení spočívající v předložení dokladu prokazujícího schopnost dodavatele zabezpečit ochranu utajovaných informací stupně utajení Důvěrné nebo vyšší nebo oprávnění ke vstupu osob dodavatele do zabezpečené oblasti kategorie Důvěrné nebo vyšší anebo jednací oblasti podle tohoto zákona, nebo

4. stanovení podmínky na uzavření smlouvy v zadávacím řízení spočívající v předložení dokladu prokazujícího schopnost dodavatele zabezpečit ochranu utajovaných informací stupně utajení Důvěrné nebo vyšší.

s) kontrolovat dodržování dalších povinností stanovených tímto zákonem,

t) vést evidenci kryptografického materiálu, evidenci pracovníků kryptografické ochrany, evidenci provozní obsluhy kryptografického prostředku a evidenci kurýrů kryptografického materiálu.

Povinnost uvedená v písm. c) se nevztahuje na zpravodajské služby v případech podle § 140 odst. 1 písm. a) a na Ministerstvo vnitra v případech podle § 141 odst. 1.

19. Uveďte, jak se nazývá funkce, kterou jsou povinni zřídit a obsadit: orgán státu, u kterého utajovaná informace vzniká, nebo kterému je poskytnuta a dále právnická osoba a podnikající fyzická osoba, které mají přístup k utajované informaci. Dále uveďte, jaké podmínky musí fyzická osoba obsazená do takové funkce splňovat.

- § 71 zákona - Bezpečnostní ředitel

Orgán státu, u kterého utajovaná informace vzniká nebo kterému je poskytnuta, a dále právnická osoba a podnikající fyzická osoba, které mají přístup k utajované informaci, jsou povinni zřídit a obsadit funkci bezpečnostního ředitele. Funkci bezpečnostního ředitele může vykonávat i odpovědná osoba sama; jinak je bezpečnostní ředitel přímo podřízen odpovědné osobě.

Orgán státu, právnická osoba a podnikající fyzická osoba jsou povinni do 15 dnů ode dne obsazení funkce bezpečnostního ředitele oznámit písemně Národnímu bezpečnostnímu úřadu jméno, příjmení a rodné číslo osoby vykonávající tuto funkci.

Bezpečnostní ředitel schvaluje přehled míst nebo funkcí, u nichž je vyžadován přístup k utajované informaci, a plní další povinnosti stanovené mu písemně odpovědnou osobou v rozsahu tohoto zákona, včetně povinností jí stanovených; odpovědnost odpovědné osoby za ochranu utajovaných informací není jmenováním bezpečnostního ředitele dotčena. Povinnost schválit přehled míst nebo funkcí bezpečnostním ředitelem se nevztahuje na zpravodajské služby.

Funkci bezpečnostního ředitele může vykonávat pouze fyzická osoba, která splňuje podmínky přístupu k utajovaným informacím takového stupně utajení, ke kterým bude mít při výkonu této funkce přístup. U podnikatele musí fyzická osoba ve funkci bezpečnostního ředitele být držitelem osvědčení fyzické osoby pro přístup k utajované informaci nejméně takového stupně utajení, pro který má podnikatel vydané osvědčení.

Funkci bezpečnostního ředitele nelze vykonávat u více orgánů státu nebo podnikatelů souběžně.

20. Popište způsob poskytování utajovaných informací v mezinárodním styku.

- § 73 - Podmínky poskytování utajovaných informací

Utajovanou informaci lze v mezinárodním styku poskytovat,

a) jde-li o utajovanou informaci stupně utajení Přísně tajné, Tajné nebo Důvěrné, na základě písemné žádosti orgánu státu, právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby a písemného povolení Úřadu,

b) jde-li o utajovanou informaci stupně utajení Vyhrazené, na základě písemné žádosti orgánu státu, právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby a písemného souhlasu ústředního správního úřadu, do jehož oblasti věcné působnosti utajovaná informace náleží; nenáleží-li utajovaná informace do oblasti věcné působnosti žádného ústředního správního úřadu, na základě písemného souhlasu Úřadu.

- § 74 zákona - Podmínky poskytování utajovaných informací mezi orgánem státu a cizí mocí

Splnění podmínek při poskytování utajované informace mezi orgánem státu a cizí mocí se nevyžaduje

a) je-li uzavřena mezinárodní smlouva v oblasti ochrany utajovaných informací, kterou je Česká republika vázána,
b) vyplývá-li poskytování utajovaných informací ze závazku členství České republiky v Evropské unii,
c) je-li utajovaná informace poskytována podle zvláštního právního předpisu, nebo
d) je-li utajovaná informace poskytována mezi zpravodajskou službou a obdobnou službou cizí moci v rámci spolupráce uskutečňované podle zvláštního právního předpisu.

Utajovanou informaci stupně utajení Vyhrazené lze mezi orgánem státu a cizí mocí poskytovat bez souhlasu Národního bezpečnostního úřadu.

- § 77 zákona – Způsob poskytování utajovaných informací v mezinárodním styku

Poskytování utajované informace stupně utajení Přísně tajné, Tajné nebo Důvěrné v mezinárodním styku se uskutečňuje prostřednictvím Ústředního registru utajovaných informací zřízeným a vedeným Národním bezpečnostním úřadem, pokud není v mezinárodní smlouvě stanoveno jinak.

Na poskytování utajované informace mezi zpravodajskou službou a obdobnou službou cizí moci v rámci spolupráce uskutečňované podle zvláštního právního předpisu
se uvedený postup nevztahuje. O poskytování utajované informace v těchto případech rozhoduje odpovědná osoba zpravodajské služby.

Na poskytování utajovaných informací mezi Ministerstvem obrany, Ministerstvem spravedlnosti, soudy, státními zastupitelstvími, policií nebo celními orgány a obdobnými orgány cizí moci se odstavec 1, stanoví-li mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, nebo zvláštní právní předpis jinak, nevztahuje.

Orgány státu a policie vedou evidenci utajovaných informací poskytovaných podle odstavců 2 a 3.

Utajovanou informaci cizí moci lze pouze v souladu s jejími požadavky poskytnout další cizí moci nebo zahraničnímu partnerovi.

- § 78 zákona – Způsob poskytování utajovaných informací Evropské unie v jejím rámci a mimo něj

Poskytování utajované informace stupně utajení Tajné nebo Důvěrné mezi Českou

republikou a členskými státy Evropské unie nebo mezi Českou republikou a orgány Evropské unie, která se týká vzájemné spolupráce členských států Evropské unie podle smlouvy o založení Evropské unie nebo smlouvy o založení Evropských společenství, se uskutečňuje prostřednictvím registru vedeného Ministerstvem zahraničních věcí.

- § 79 zákona – Registry, pomocné registry a kontrolní body

V registrech nebo pomocných registrech utajovaných informací se eviduje v jednacích protokolech a ukládá nebo odesílá utajovaná informace stupně utajení **Přísně tajné, Tajné nebo Důvěrné** poskytovaná v mezinárodním styku. **V kontrolních bodech registru** se tato utajovaná informace **zaznamenává v pomocných jednacích protokolech a předává zpracovateli.**

Národní bezpečnostní úřad zřizuje a vede **ústřední registr utajovaných informací** uvedených v odstavci 1 jím nebo jemu přímo poskytnutých a utajovaných informací, které se poskytují jeho prostřednictvím.

Orgán státu, právnická osoba a podnikající fyzická osoba zřizují a vedou registr utajovaných informací uvedených v odstavci 1 jimi nebo jim poskytnutých; v registru Ministerstva zahraničních věcí se vedou též utajované informace, které se poskytují jeho prostřednictvím (Evropské unie). **Zřízení registru schvaluje** Národní bezpečnostní úřad na základě písemné žádosti orgánu státu, právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby; to neplatí pro zpravodajské služby. Národní bezpečnostní úřad je oprávněn před vydáním souhlasu provést kontrolu skutečností uvedených v žádosti o zřízení registru, případně dalších skutečností a podmínek, souvisejících se zřízením registru.

Orgán státu, právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba mohou z důvodu zvýšení operativnosti využívání svého registru zřídit, jako jeho vnitřní složky, **pomocné registry nebo kontrolní body.**

Neposkytne-li cizí moc nebo zahraniční partner právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby utajovanou informaci uvedenou v odstavci 1 způsobem uvedeným v § 77 odst. 1 nebo § 78 odst. 1, orgán státu, právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba **předají poskytnutou utajovanou informaci k zaevidování v ústředním registru**, nebo v případě utajované informace Evropské unie v registru Ministerstva zahraničních věcí, neprodleně po jejím poskytnutí.

Orgán státu, právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba oznamují Národní bezpečnostní úřad změny v registru v rozsahu stanoveném prováděcím právním předpisem.

Úřad vede přehled zřízených registrů a provádí kontrolu jejich činnosti.

Elektronický podpis - 31.5.2021
Certifikát autora podpisu :
Jméno : JUDr. Josef Veselý, Ph.D.
Vydal : PostSignum Qualified CA 4
Platnost do : 11.11.2021 08:54:41-000 +01:0